# Sorozatok és sorok

$$\sum_{n=1}^{\infty} a_n$$

### D'Alembert

$$\begin{array}{l} \sum_{n=1}^{\infty} a_n, a_n > 0 \\ \lim_{n \to \infty} = \frac{a_{n+1}}{a_n} = g \\ \text{g} < 1 => \text{konvergens} \\ \text{g} = 1 => \text{nem lehet eldönteni} \\ \text{g} > 1 => \text{divergens} \end{array}$$

### Cauchy gyökkritérium

$$\begin{aligned} &\lim_{n\to\infty} \sqrt[n]{a_n} = l\\ &1 < 1 => \text{ konvergens}\\ &1 = 1 => \text{ nem lehet eldönteni}\\ &1 > 1 => \text{ divergens} \end{aligned}$$

### Raabe

$$\begin{split} &\lim_{n\to\infty} n* \left(\frac{a_{n+1}}{a_n}*1\right) = l\\ &l<-1 => \text{konvergens}\\ &l=-1 => \text{nem lehet eldönteni}\\ &l>-1 => \text{divergens} \end{split}$$

### Leibnitz

$$\sum_{n=1}^\infty (-1)^n*a_n,$$
ha  $(a_n)_{n\geq 1}$ csökkenő és  $\lim_{n\to\infty}a_n=0=>$ konvergens Csökkenő tesztelése:  $a_n-a_{n+1}>0=>$ csökkenő 
$$\frac{a_n}{a_{n+1}}>1=>$$
csökkenő

## Hatványsorok

$$\sum_{n=1}^{\infty} a_n * (x - x_0)^n \frac{1}{R} = \lim_{n \to \infty} \sqrt[n]{|a_n|} \frac{1}{R} = \lim_{n \to \infty} \left| \frac{a_{n+1}}{a_n} \right| (*)$$

R - konvergencia sugár

$$\mid x$$
 -  $x_0 \mid < R =>$ konvergens -> megnézem a határokat, hogy konv/div  $\mid x$  -  $x_0 \mid > R =>$  divergens

<sup>\*</sup>Inkább ezt lehet használni

## Iterált határérték

$$\lim_{y \to y_0} (\lim_{x \to x_0} f_{(x,y)}) = l_1$$
  
$$\lim_{x \to x_0} (\lim_{y \to y_0} f_{(x,y)}) = l_2$$

 $\lim_{x\to x_0}(\lim_{y\to y_0}f_{(x,y)})=l_2$  Ha  $l_1\neq l_2=>$  nem létezik f<br/> határértéke. Ez szükséges, de nem elég ahhoz, hogy tudjuk, hogy létezik a hatérték vagy sem.

Pl:

$$\lim_{\substack{x \to 1 \\ y \to 0}} = \frac{\sin(x+y-1)}{x-y} = ? \lim_{y \to 0} (\lim_{x \to 1} \frac{\sin(x+y-1)}{x-y}) = \lim_{y \to 0} \frac{\sin y}{1-y} = 0 \lim_{x \to 1} (\lim y \to 0 \frac{\sin(x+y-1)}{x-y}) = \lim_{x \to 1} \frac{\sin x - 1}{x} = 0$$

$$(1,0)$$
  $y-0=m(x-1) => y = m(x-1)$   
Ha  $x \to 1 => y \to 0$ 

$$\lim_{x\rightarrow 1}\frac{\sin[x-m(x-1)-1]}{x-m(x-1)}=0\Rightarrow\lim_{x\rightarrow 1}\frac{\sin(x+1-1)}{x-y}=0$$

# Minimum / Maximum pont

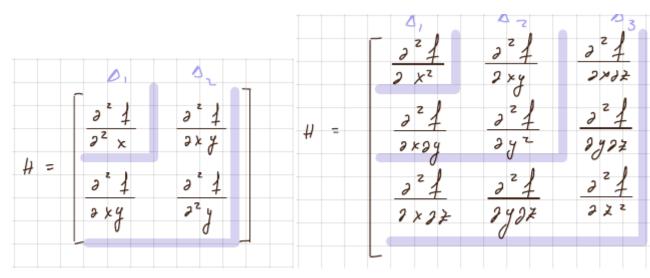
$$f(x,y) = x^3 + 3xy^2 - 15x - 12y + 4 \qquad x,y > 0$$

$$\frac{\partial f}{\partial x} = 3x^2 + 3y^2 - 15 \\ \frac{\partial f}{\partial y} = 6xy - 12 \Rightarrow \begin{cases} 3x^2 + 3y^2 - 15 = 0 \\ 6xy - 12 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = 2 \\ y = 1 \end{cases} \Rightarrow A(2, 1) \text{ stacionárius pont}$$

$$\frac{\partial^2 f}{\partial x^2} = 6x \Rightarrow \frac{\partial^2 f}{\partial x^2}(A) = 12$$

$$\frac{\partial f}{\partial u^2} = 6x \Rightarrow \frac{\partial f}{\partial u^2}(A) = 12$$

$$\frac{\partial f}{2x2y} = 6y \Rightarrow \frac{\partial f}{2x2y}(A) = 12$$



$$\Delta_1 > 0, \Delta_2 > 0, \Delta_3 > 0$$
 minimum pont  
 $\Delta_1 < 0, \Delta_2 > 0, \Delta_3 < 0$  maximum pont

### Ha van plusz feltétel is:

Pl: 
$$u_{(x,y,z)}=x+y+z$$
 ,  $F=x^2+y^2+z^2=\underline{1}$  ← mellék feltétel  $L_{(x,y,z,\lambda)}=x+y+z+\lambda*(x^2+y^2+z^2-1)$ 

$$\begin{array}{l} \frac{\partial L}{\partial x} = 1 + 2\lambda x \\ \frac{\partial L}{\partial y} = 1 + 2\lambda y \\ \frac{\partial L}{\partial z} = 1 + 2\lambda z \\ \frac{\partial L}{\partial \lambda} = x^2 + y^2 + z^2 - 1 \end{array} \Rightarrow \begin{cases} 1 + 2\lambda x = 0 \\ 1 + 2\lambda y = 0 \\ 1 + 2\lambda z = 0 \\ x^2 + y^2 + z^2 - 1 = 0(*) \end{cases} \Rightarrow x = y = z = \frac{-1}{2\lambda} * \Rightarrow \frac{3}{4\lambda^2} = 1 \Rightarrow \lambda = \pm \frac{\sqrt{3}}{2} \end{cases}$$

\*: Behelyettesítjük a nevezőbe

Ha 
$$\lambda=\frac{\sqrt{3}}{2}\Rightarrow x=y=z=\frac{-1}{\sqrt{3}}\Rightarrow A(\frac{-1}{\sqrt{3}},\frac{-1}{\sqrt{3}},\frac{-1}{\sqrt{3}})$$
 stacionárius pont

$$\frac{\partial^2 L}{\partial x^2} = 2\lambda = \sqrt{3}$$
  $\frac{\partial^2 L}{\partial x \partial y} = 0$ 

$$\frac{\partial^2 L}{\partial x^2} = 2\lambda = \sqrt{3}$$
  $\frac{\partial^2 L}{\partial x \partial z} = 0$ 

$$\frac{\partial^2 L}{\partial x^2} = 2\lambda = \sqrt{3} \qquad \frac{\partial^2 L}{\partial x \partial z} = 0$$
$$\frac{\partial^2 L}{\partial x^2} = 2\lambda = \sqrt{3} \qquad \frac{\partial^2 L}{\partial y \partial z} = 0$$

Ha az eredményben lett volna x, y, z a stac. pontból helyettesítesz be.

### L másodrendű differenciál függvénye

$$\begin{split} d^2L &= \tfrac{\partial^2 L}{\partial x^2}h_1^2 + \tfrac{\partial^2 L}{\partial y^2}h_2^2 + \tfrac{\partial^2 L}{\partial z^2}h_3^2 + \tfrac{\partial^2 L}{\partial x \partial y}h_1h_2 + \tfrac{\partial^2 L}{\partial x \partial z}h_1h_3 + \tfrac{\partial^2 L}{\partial y \partial z}h_2h_3 \\ d^2L &= \sqrt{3}*(h_1^2 + h_2^2 + h_3^2) > 0 \Rightarrow \text{ pozit\'{i}v definit} \Rightarrow \text{ minimum pont} \end{split}$$

pozitív definit => minimum pont negatív definit => maximum pont

Ha nem lehet eldönteni, hogy pozitív vagy negatív a mellék feltételt differenciálhatjuk és kifejezzük belőle  $h_3$ -at ( vagy egy másik h-t), amit behelyettesítünk  $d^2L$ -be

Mellék feltétel differenciálja:  $\frac{\partial F}{\partial x}h_1 + \frac{\partial F}{\partial x}h_2 + \frac{\partial F}{\partial x}h_3 = 0$ 

Ha ezután sem lehet eldönteni, hogy pozitív vagy negatív definit, akkor indefinit => nincs szélsőérték pont

## Taylor sorba fejtés

$$f:(a,b)\to\mathbb{R}$$
  $p+1$ -szer deriválható 
$$f(x)=f(x_0)+\frac{f'(x_0)}{1!}(x-x_0)+\frac{f''(x_0)}{2!}(x-x_0)^2+\dots\frac{f^{(n+1)}(x_0)}{(n+1)!}(x-x_0)^{n+1}$$

$$f(x) = \frac{1}{2-3x+x^2} = \frac{1}{x-2} - \frac{1}{x-1}$$
  
$$f'(x) = f''(x) =$$

$$: f^n(x) = \downarrow \text{ behelyettesítek és kiszámolom } f(x) = f(0) + \frac{f'(0)}{1!}x + \frac{f''(0)}{2!}x^2 + \cdots = \frac{1}{2} + (1 - \frac{1}{2^2})x + (1 - \frac{1}{2^3})x^2 + \cdots + (1 - \frac{1}{2^{n+1}})\mathbf{x}^{\mathbf{n}} \leftarrow a_n$$

Ha megkell nézni, hogy konvergens vagy divergens:

$$\begin{split} R &= \lim_{n \to \infty} \frac{a_n}{a_{n+1}} = 1 \\ |x| &< R \Rightarrow \quad x \in (-1,1) \text{ konvergens} \end{split}$$

Lehet ilyen feladat is:

$$f(x) = \frac{1}{(1-x+x^2)} \qquad f^5(0) = ?$$

$$f(x) = \frac{(1+x)^2}{(1+x)^2(1-x+x^2)^2} = \frac{(1+x)^2}{[(1+x)(1-x+x^2)]^2} = \frac{(1+x)^2}{[1^3+x^3]^2} = (1+2x+x^2) * \frac{1}{(1+x^3)^2} = (+x)^2 \frac{1}{(1+x^3)^2}$$

$$\left(\frac{1}{1-t}\right)' = \frac{-1(1-t)'}{(1-t)^2} = \frac{+1}{(1-t)^2}$$

$$(1+t+t^2+\dots+t^n) = 0+1+2t = 3t^2+\dots+nt^{n-1}+\dots$$

$$t = -x^3$$

$$\frac{1}{(1+x^3)^2} = 0+1+2t+3t^2+\dots+nt^{n-1}/*(1+x)^2$$

$$f(x) \to \left[(1+\mathbf{x})^2 \frac{1}{(1+x^3)^2}\right] = (1+x)^2*(0+1-2x^3+3x^6-4x^6)$$

$$f(x) \to [(\mathbf{1} + \mathbf{x})^2 \frac{1}{(\mathbf{1} + \mathbf{x}^3)^2}] = (1 + x)^2 * (0 + 1 - 2x^3 + 3x^6 - 4x^9 + \dots) = 1 + 2x + x^2 - 2x^4 - 4x^4 - 2\mathbf{x}^5 + 3x^6 + \dots$$

$$\frac{f^5(0)}{5!} = -2 \Rightarrow f^5(0) = -240$$

# Taylor sorbafejtés többváltozós függvény esetén

$$\begin{split} f(x,y) &= \ln(x^2 + 3y) \qquad Taylor(1,0)[(a,b)] \\ \frac{\partial f}{\partial x} &= \frac{2x}{x^2 + 3y} \\ \frac{\partial f}{\partial y} &= \frac{3}{x^2 + 3x} \\ \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} &= \frac{-2x^2 + 6y}{(x^2 + 3y)^2} \\ \frac{\partial^2 f}{\partial y^2} &= \frac{-9}{(x^2 + 3y)^2} \\ \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} &= \frac{-6x}{(x^2 + 3y)^2} \end{split}$$

Taylor sor:

$$\begin{split} f(x,y) &= f(a,b) + \tfrac{1}{1!} [\tfrac{\partial f}{\partial x}(a,b)(x-a) + \tfrac{\partial f}{\partial y}(a,b)(y-b)] + (\leftarrow \text{els\"o} \text{ elem, m\'asodik elem} \to \\ ) &+ \tfrac{1}{2!} [\tfrac{\partial^2 f}{\partial x^2}(a,b)(x-a)^2 + 2\tfrac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}(a,b)(x-a)(y-b) + \tfrac{\partial^2 f}{\partial y^2}(a,b)(y-b)^2] + \dots \\ f(x,y) &\simeq 2(x-1) + 3y - (x-1)^2 - 6(x-1)y - \tfrac{9}{2}y^2 \dots \quad \text{ilyen alakban kell hagyni} \end{split}$$

## Fourier sor

$$f: [-l, l] \to \mathbb{R} \qquad \text{periodikus függvény}$$
 
$$f(x) = \frac{a_0}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n * \cos \frac{n\pi x}{l} + b_n * \sin \frac{n\pi x}{l})$$
 
$$a_0 = \frac{1}{l} \int_{-l}^{l} f(x) dx$$
 
$$a_n = \frac{1}{l} \int_{-l}^{l} f(x) * \cos \frac{n\pi x}{l} dx$$
 
$$b_n = \frac{1}{l} \int_{-l}^{l} f(x) * \sin \frac{n\pi x}{l} dx$$
 
$$\begin{cases} \cos n\pi = (-1)^n \\ \sin n\pi = 0 \end{cases}$$
 
$$\begin{cases} \cos(-x) = \cos x \\ \sin(-x) = -\sin x \end{cases}$$
 Ha f páros =>  $b_n = 0$  =>  $\cos \sin |\operatorname{páros:} f(-x)| = f(x)$  Ha f páratlan =>  $a_n = 0$  =>  $\sin \sin |\operatorname{páratlan:} f(-x)| = -f(x)$